

PIOTR OGRODZKI

XX LAT OŚRODKA OCHRONY ZBIORÓW PUBLICZNYCH 1988-2008

Rok 2008 był dla Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych rokiem jubileuszowym. Minęło dwadzieścia lat od jego powołania jako samodzielnej instytucji kultury.

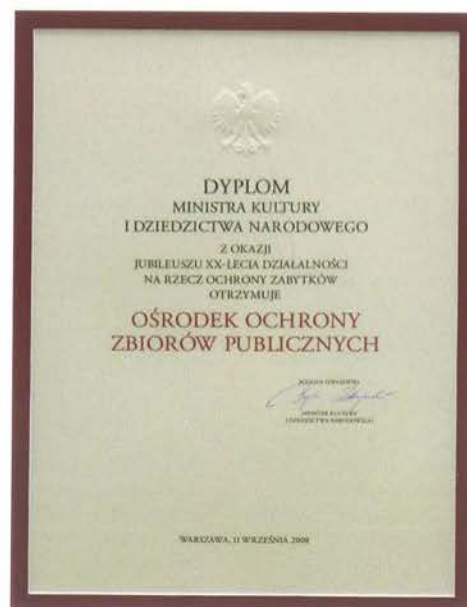

Ta okrągła rocznica skłania do krótkiego przypomnienia historii i najważniejszych dokonań. Ośrodek powstał dzięki pomysłowi Jacka Rulewicza, ówczesnego dyrektora Zamku

Ujazdowskiego w Budowie, który dostrzegł jak wielkim zagrożeniem dla zabytków czy instytucji kultury są kradzieże i pożary. W 1986 r., w ramach Dyrekcji Zamku Ujazdowskiego w Budowie, powstał wyspecjalizowany dział, którego doświadczenia i działalność w kolejnych latach dały początek samodzielnej instytucji. W 1988 r. minister kultury prof. Aleksander Krawczuk zdecydował o powołaniu Ośrodka Ochrony Obiektów Muzealnych. W roku 1991 Ośrodek rozszerzył działalność o biblioteki, archiwa i zabytki nieruchome, wśród których szczególną pozycję miały zabytkowe obiekty sakralne. Zwiększenie zadań znalazło odbicie w nowej nazwie instytucji – Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych. Po objęciu stanowiska podsekretarza stanu w Ministerstwie Kultury i Sztuki przez prof. Tadeusza Polaka nastąpiła reorganizacja Ośrodka i zmiana jego nazwy na Ośrodek Ochrony i Konserwacji Zabyt-

ków. W 1998 r. został przywrócony Ośrodkowi poprzedni zakres zadań i nadana w 1991 r. nazwa – Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych. Od 10 lat Ośrodek działa w niezmienionej formie organizacyjnej. Działania prewencyjne (skierowane na zwalczanie zagrożenia przestępczością i pożarem) zawsze były ważnym elementem pracy Ośrodka. Prowadzone były dwutorowo – jako bezpośrednia pomoc zgłaszającym się placówkom oraz kompleksowe wypracowywanie metod i technik zabezpieczenia zabytków. Pomocne dla tej działalności były nawiązane na początku lat 90. kontakty z Międzynarodowym Komitetem ds. Bezpieczeństwa Muzeów (ICMS). Współpraca z ekspertami ochrony i zabezpieczenia muzeów trwa do dzisiaj, a doświadczenia płynące z dorocznych konferencji komitetu mają ogromny wpływ na kierunki działań prewencyjnych. Dwie zorganizowane w Polsce konferencje ICMS (w roku 1996 i 2006) są świadectwem uznania dla polskich osiągnięć w dziedzinie ochrony i bezpieczeństwa zbiorów.

Jednym z pierwszych celów, jakie postawił sobie Ośrodek, było stworzenie centralnego katalogu skradzionych i zaginionych dóbr kultury. W roku 1987 zebrano dane o stratach muzeów. Kwerenda objęła wszystkie polskie muzea i uwzględniła

LAUREACI XX-LECIA OZZP

Nagrodzeni pracownicy
Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych

Sławomir Kocewiak
medal ZASŁUŻONY KULTURZE „GLORIA ARTIS”

Pałac w Kozłowce

Monika Barwik
odznaka honorowa
ZASŁUŻONY DLA KULTURY POLSKIEJ

Barbara Kobielska
odznaka honorowa
ZASŁUŻONY DLA KULTURY POLSKIEJ

Aleksander Kosiacki
ODZNAKA ZA OPIEKĘ NAD ZABYTKAMI

Robert Chibel
ODZNAKA ZA OPIEKĘ NAD ZABYTKAMI

Michał Płaczkowski
ODZNAKA ZA OPIEKĘ NAD ZABYTKAMI

Anna Majewska
DYPLOM ZA DŁUGOLETNIĄ PRACĘ

Iwona Hyndle
DYPLOM ZA DŁUGOLETNIĄ PRACĘ

Sław Mazurek
DYPLOM ZA DŁUGOLETNIĄ PRACĘ

straty powstałe w wyniku kradzieży i zaginięć po roku 1970. Od 1990 r. katalog uwzględnia straty, jakie ponosiły obiekty sakralne, biblioteki i inne instytucje oraz prywatni kolekcjonerzy. Od 1992 r. katalog prowadzony jest w formie komputerowej bazy danych. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z 2003 roku nałożyła na Generalnego Konserwatora Zabytków obowiązek prowadzenia krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem. Decyzją z września 2004 r. minister kultury powierzył wykonywanie swoich uprawnień Ośrodkowi Ochrony Zbiorów Publicznych. Podstawą do utworzenia krajowego wykazu stała się baza danych Ośrodka (od 2005 r. dostępna w Internecie - www.skradzionezabytki.pl). Działalność wydawnicza i szkoleniowa od początku była traktowana jako ważny element stałej pracy dydaktycznej. Na początku lat 90. wydano 14 numerów periodyku *Ochrona i Konserwacja Zabytków*. Od 1997 r. wydawany jest kwartalnik *Cenne, Bezcenne, Utracone*. Publikowane w nim artykuły poświęcone są ochronie polskiego dziedzictwa kulturowego. Systematycznie prowadzone są szkolenia dla projektantów i instalatorów systemów zabezpieczeń w obiektach zabytkowych i muzeach oraz księży i muzealników. Eksperti Ośrodka są zapraszani do udziału w szkoleniach organizowanych przez policję, służby celne, Straż Graniczną, konserwatorów diecezjalnych i samorządy wojewódzkie. Doświadczenie Ośrodka wykorzystywane jest przy tworzeniu nowych aktów praw-

nych. W październiku 2003 r. zostało uzgodnione z MSWiA i wprowadzone w życie rozporządzenie ministra kultury w sprawie zasad zabezpieczania zbiorów w muzeach (nowelizacja w roku 2008). Na przełomie lat 2003/2004 minister kultury wprowadził w podległych sobie jednostkach regulamin ogólnych warunków wykonywania ochrony. Oba dokumenty opracował i uzgodnił z MSWiA Ośrodek Ochrony Zbiorów Publicznych.

W tym samym czasie minister kultury przekazał Ośrodkowi prowadzenie czynności związanych z wydawaniem pozwoleń na wywóz zabytków za granicę na stałe. Działający z upoważnienia ministra Ośrodek jest odpowiedzialny za wykonywanie wszystkich czynności administracyjnych związanych z tą procedurą. Ostatnie lata to zintensyfikowanie działań prewencyjnych i realizacja coraz większej liczby zadań związanych z uzgodnieniami dokumentacji projektowej zabezpieczania zabytków i muzeów przed pożarem i przestępczością. Bardzo wyraźnie wzrosło finansowanie zadań związanych z poprawą stanu ochrony i zabezpieczenia zabytków i muzeów. Jego wynikiem jest kilkadziesiąt dokumentacji zabezpieczeń, które trafiają każdego roku do uzgodnienia z Ośrodkiem.

Kłopoty? Któż ich nie ma. Podsumowanie 20 lat to jednak nie pora, by je jako specjalnie roztrząsać. Trzeba się cieszyć tym, co udało się dokonać i mieć wewnętrzne przekonanie, że tak jak dotychczas wszystkie przeszkody i kłopoty uda się stopniowo przezwyciężać.

Zdjęcia z jubileuszowej konferencji **NOWOCZESNE TECHNIKI W OCHRONIE ZABYTEKÓW**. Kozłówka 11-12 września 2008

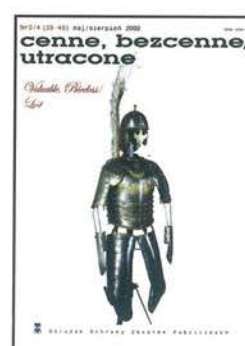
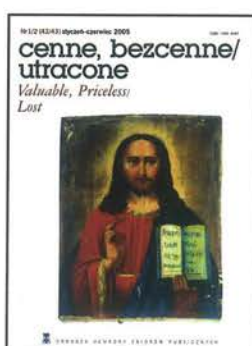
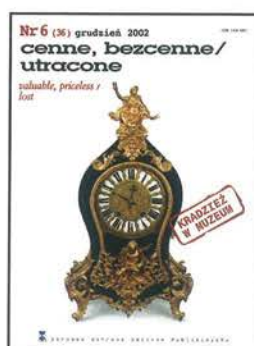
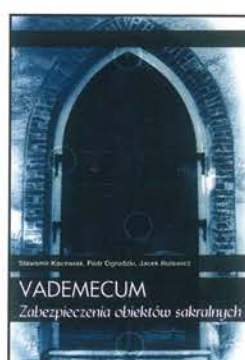
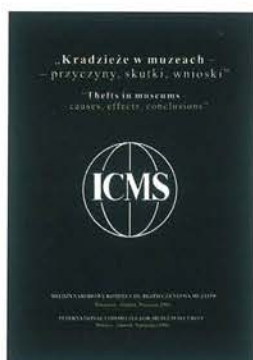
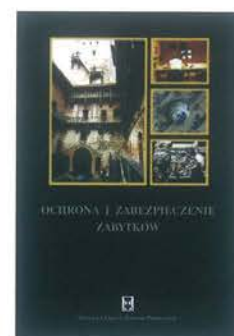
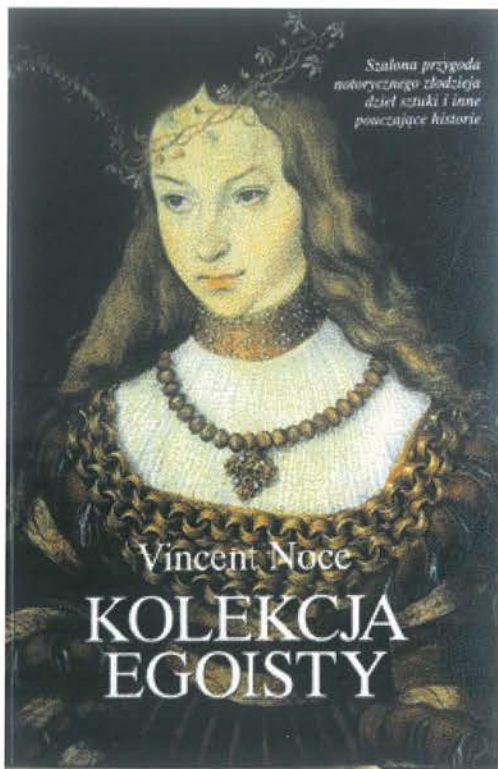

W uroczystości udział wzięli

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Komenda Główna Policji
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- Służba Celna (Izba Celna we Wrocławiu)
- Straż Graniczna (Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie)
- Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
- Biblioteka Narodowa w Warszawie
- Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie
- Kuria Diecezjalna Toruńska
- Muzeum Narodowe w Kielcach
- Muzeum Narodowe w Krakowie
- Muzeum Narodowe w Warszawie
- Muzeum Narodowe we Wrocławiu
- Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej
- Muzeum - Pałac w Wilanowie w Warszawie
- Muzeum - Zamek w Łańcucie
- Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku
- Muzeum Historyczne m.st. Warszawy w Warszawie
- Muzeum Lubelskie w Lublinie
- Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa w Warszawie
- Muzeum Okręgowe w Toruniu
- Muzeum Mazowieckie w Płocku
- Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym
- Muzeum Okręgowe w Lesznie
- Muzeum w Nieborowie i Arkadii
- Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie
- Muzeum Zagłębia w Będzinie
- Muzeum Zamojskie w Zamościu
- Muzeum Zamojskich w Kozłowie
- Państwowe Muzeum na Majdanku w Lublinie
- Zamek Królewski w Warszawie
- Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu
- Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu
- Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie
- Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze
- Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków
- Małopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie
- Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie
- Stołeczny Konserwator Zabytków w Warszawie
- Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach
- Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Konserwator Zabytków / Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi – Delegatura w Piotrkowie Trybunalskim
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi – Delegatura w Sieradzu
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi – Delegatura w Skierniewicach
- Alpa - Zakład Systemów Alarmowych w Poznaniu
- Atomsystem sc w Opolu
- DYSKRET Sp. z o.o. w Krakowie
- Gustaw Securitas System Sp. z o.o. w Szczecinie
- INSAP Sp. z o.o. w Krakowie
- Kaba Security Sp. z o.o. w Warszawie
- Miraf w Warszawie
- MIRaf w Świdnicy
- POLON-ALFA Sp. z o.o. w Bydgoszczy
- PPHiU HADAR Sp. z o.o. w Rzeszowie
- PPHiU HADAR Sp. z o.o. w Świdnicy
- Renesans Trans w Warszawie
- SIEMENS Sp. z o.o. w Warszawie
- SUPO-CERBER Sp. z o.o. w Krakowie

Wydawnictwa Ośrodka Ochrony Zbiorów Publicznych

SZUKAJ NAS W INTERECIE: WWW.OOZP.ORG.PL